

— Davek za povžite reči ali vžitina je, kakor „Austrija“ pravi, lani v našem cesarstvu znesel za 3 milijone 359.728 gold. več kakor predlanskem, in sicer je vžitina žganja znesla 11 milij. 996.842 gold., vina in mošta 5 milij. 552.022 gold., ola (piva) 13 milij. 861.482 gold., mesa 5 milij. 523.182, cukra 2 milij. 818.758 gold., drugih živežev 4 milij. 644.085 gold., skupaj 44 milijonov 396.723 gold. Ta obilniši znesek pa ne izvira samo iz tega, da se je teh reči lani več povžilo kakor predlanskem, temuč večidel od vojskine doklade z 20 od 100 gold.

— V zboru geografičnega društva je 15. dan t. m. c. k. ministerski koncipist povedal, da čez 100.000 Avstrijancov živi v unanjih deželah; kakih 50.000 jih je v Moldavi, Vlahii in Serbii, čez 20.000 v Nemčii, blizo 10.000 v Turčii, v severni Ameriki jih je 20.000, ki imajo tam že svojo hišo in svojo zemljo in so že amerikanski državljani. Čehi se najraje preseljujejo kam drugam; Göhlert je rekel, da blizo 40.000 jih biva v unanjih državah.

Ogersko. Časniku „Pesti Hirnök“ se iz Dunaja piše, da kmali utegne cesarski ukaz oklican biti, po katerem se ima na peštanskem vseučilišču madžarski jezik kot učni jezik upeljati. Časnik „Pesti Hirnap“ pa pravi, da za gotovo more povedati, da je c. kr. višja deželna sodnija v Peštu sklenila ministerstvo prositi, naj bi se madžarskemu jeziku pri sodnijah še večja veljava dovolila. — Tako začenjajo domači jeziki avstrijskih narodov v šolah in kancelijah čedalje veljavniši prihajati. — Kakor „Ost. P.“ piše, bojo začasne državne svetovavce izvoljeni grofi Juri Apponyi, Janez Barkoczy, Juri Majlath in pa župan Toperczer stopili v državno svetovavstvo, baron Eötvös se je odpovedal; kaj pa bo baron Vay storil, se še za gotovo ne vé.

Iz Marskega. V Starem mestu se je 7. dan t. m. pripetila žalostna prigodba. Neka gostja gré k hišni gospodnji po mleka in pusti v hiši za par minut svoje dete v zibelki samo. Ko nazaj pride, vidi svinjo s prednjima nogama v zibelki; groza jo preletí to viditi, zavpije in plane nad nesrečnega otročiča, pa že mu je svinja odjedla spodnjo čeljust, jezik in nos, — v malo urah je revče smert storilo. — Matere, matere! še zmiraj ste premalo skerbne. — V Bernu in njegovi okolici je 13. t. m. bila strašna huda ura; 10 minut je padala toča kot lešnik debela, da je bila za 2 pavca na debelo na tleh.

Iz Milana. Francozka armada je začela Lombardijo zapuščati. „Gaz. di Milano“ brez ovinkov pravi, da berž po zmagi na Napolitanskem pride Beneško na versto!

Iz Turina 13. maja. Gosp. Cerutti, general-sekreter v ministerstvu unanjih zadev, je te dni v državnem zboru rekel: „Čas novih nevarnost pa tudi novih zmag Viktor Emanuelove armade se nam bliža“. Te besede so osupnile vsakega toliko bolj, ker je Cerutti najbolj prijatelj Cavourjev. — Sardinska vlada je nekatere škofove v novopridobljenih deželah, ki 13. dan t. m. niso hotli obhajati ustavnega praznika, dala odstaviti, nekatere pa celó zapreti! Kardinal Viale Prelá, nadškof v Bolonii, je za pljučno bolezen umrl.

Iz Napolitanskega. Napolitanska vlada je zdaj v hudih homatijah, ker Garibaldi že unema punt po celi deželi. 11. dan t. m. so njegove čete na 2 ladijah se v Marsailo pripeljale; napolitanske ladije so začele sicer na Garibaldove streljati, al angležke ladije so se postavile vmes, češ, da imajo angležkih oficirjev va-nje vzeti, in v takem zavetju so stopili Garibaldovci na suho. Noter do odhoda ni nek Garibaldi nobenemu besedice zinil, kaj misli in kam gré; še le ko je v ladijo stopil, je zaklical svojemu prijatelju Ninu Biksiu: „Hajd! proti Sicilii, da jo rešimo kralja“. „Times“ piše, da 11. maja je 2000 Lahov v Marsali pritislilo h bregu, ki so se nemudoma dalje po-

dali v Calato, Fimi in Alcomo, kjer so bili ustajniki zbrani. Kaj se dalje godí in kje je Garibaldi sam, se še nič prav ne vé, ker ene pisma pravijo tako, druge pa tako. Po telegramu iz Napolja 18. dan t. m. je kraljeva armada pri Katalafimi (na poti med Trapano in Palermo) Garibaldovo z bajoneti prijela in jo popolnoma zmagala; po telegramu iz Turina 18. maja je bil boj v Pioppi, v katerem je bila kraljeva armada tepena. Garibaldi je bil po tem telegramu 15. dan t. m. v Alkami. Po pismih, ki jih je pa prejela „Patrie“ 18. dan t. m. v Pariz, ni Garibaldi šel v Sicilijo. Sploh so vse novice o tem še tako zmešane, da še nič pravega ne vé, ker je še le začetek početja, ktere ravno tako prederzni kakor zviti vojskovodja Garibaldi ni na veliki zvon obesel. V takih okoljshinah tudi nihče ne vé, kakošen bo konec te nenavadne prederznosti, ker vse je na tem ležeče, ali je Garibaldi razrušenje celega napolitanskega kraljestva počel s tihim dovoljenjem vlade sardinske in francozke ali pa le na svojo roko in na svojo srečo. Silno hude homatije bojo gotovo še nastopile, ako bo šlo puntarskim banderom po sreči; že je namreč napolitanski minister unanjih zadev vsem poročnikom unanjih vlad pismo poslal, v katerem pravi, da je sardinska vlada kriva Garibaldovega početja; sardinski poročnik je prostiral zoper to neveljavno in žalivno obdolževanje.

Iz Rima 18. maja. Te dni je bilo čutiti neko posebno gibanje med armado Lamoricierevo, ker se je bilo bati, da bi Garibaldovci ne planili v rimsko deželo. — Letna plača za generala Lamoricierega je določena na 40.000 frankov; zraven tega ima še prosto stanovanje in nekatere druge boljše.

Francozko. Iz Pariza 13. maja. Veliki knez rusovski Nikolaj je prišel danes v Pariz in je že bil pri cesarju.

Iz Berolina 18. maja. Čudna govorica gré ravnokar od ust do ust po celem mestu. Pravijo, da je nekdo neko pismo (depešo), ki ga je pruski princ-vladar princu Albertu, možu angležke kraljice v London poslal, ukradel, in da je to pismo cesarju Napoleonu v roke prišlo.

Rusovsko. Iz Petrograda. Da je rusovska vlada spet besedo poprijela o turških zadevah, je osupnilo diplomacijo cele Evrope tako zlo, da so poslednje dni zavoljo tega in zavoljo Garibaldovega početja na Laškem po vseh borzah kurzi zlo padati začeli. Najnovejše novice nam pripovedujejo rusovsko namembo tako-le: Minister Gorčakov je poročnikom velikih evropskih vlad razodel, da je stiska kristjanov v Turčii zdaj še huja kakor je bila pred zadnjo vojsko, in to je dokazal z mnogimi dogodbami. Rusija noče — je rekel — novih zmotnjav napraviti svetu, al to želi, da bi vlade resno preiskale: ali je Turčija spolnila svojo dolžnost ali ne? Ako vlade še dalje molčijo k temu, kar Turki počenjajo s kristjani, bo Turčija čedalje bolj prederzna. Angležki minister Sir Crampton je na to le odgovoril, da prigodbe, ki jim jih je Gorčakov povedal, niso resnične, ker to, kar je on (Crampton) zvedil, je vse drugač kakor je to, kar rusovski opravniki pišejo svoji vladi. Ravno pa je časnik „Indep. Belg.“ prinesel telegram iz Petrograda od 18. t. m., v katerem rusovski poslanec iz Londona naznanja knezu Gorčakovu, da se menda angležka vlada ne bo zoperstavila preiskavi, ki ima zvediti, kako se godí kristjanom na Turškem. — Sploh se govori, da je francozko-rusovska zveza o zadevah turških gotova, in da rusovska vlada misli, da je sad na turškem drevesu že tako zrel, da je čas drevo potresti. Komú pa bojo „zlate jabelka“ v naročje padle, ako se to zgodí, le sam Bog vé.

Kursi na Dunaji 22. maja.

5 % metaliki 68 fl. 70 kr.	Ažijo srebra 33 fl. 50 kr.
Narodno posojilo 79 fl. 10 kr.	Cekini 6 fl. 35 kr.